

Силабус курсу Основи термінознавства

Ступінь вищої освіти – бакалавр
Освітньо-професійна програма
«Англійсько-український переклад»
Дні занять: згідно з розкладом
Консультації: відповідно до графіку
Рік навчання: IV.
Семестр: VII.
Кількість кредитів: 3
Мова викладання: англійська

Викладач курсу:	Кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії і практики перекладу Куца Оксана Ігорівна
Контактний телефон	096 205 81 83
E-mail викладача:	kutsa.ok@tnpu.edu.ua
Формат дисципліни	Вибірковий компонент професійної підготовки
Обсяг дисципліни	Кредити ЄКТС -3 (90 год.)

Опис дисципліни

Дисципліна «Основи термінознавства» спрямована на те, щоб ознайомити студентів з історією, теоретичними засадами термінології, способами термінотворення та особливостями терміновжитку, структурно-семантичними особливостями англійських та українських термінів, виробити у студентів уміння та навички роботи з термінологічними базами, навчити перекладати терміни.

Структура курсу

Години лек./сем	Тема	Результати навчання	Завдання
2/2	Terminology as a Science	Знати які особливості термінології як науки про термін. Розуміти зв'язок термінознавства з іншими лінгвістичними дисциплінами. Розрізнити поняття «концепт», «термін», «термінологія» та «термінографія». Вивчити основні напрямки термінознавства. Володіти інформацією щодо теорії концептів у термінознавстві.	Усне опитування, виконання вправ, робота з термінологічною базою даних, ознайомлення з особливостями роботи термінолога.

2/2	Historical Development of Terminology	Знати історію розвитку термінології як науки та особливості становлення термінології в Україні та зі її межами. Вміти окреслювати проблеми сучасної термінології та перспективи її розвитку. Володіти інформацією про термінологічне планування.	Усне опитування, виконання вправ, робота з термінологічною базою даних, ознайомлення з особливостями роботи термінолога.
2/2	Term as a Basic Unit of Terminology	Розрізняти основні підходи до вивчення та визначення поняття «термін» та «термінологія». Мати теоретичні знання про комунікативні та когнітивні аспекти термінології і вміти проілюструвати їх прикладами.	Усне опитування, виконання вправ, робота з термінологічною базою даних, ознайомлення з особливостями роботи термінолога.
2/2	Characteristics of Terms	Знати різницю між загальноживаною лексикою та термінами. Вміти описувати та визначати основні ознаки термінів. Знати класифікацію термінів.	Усне опитування, виконання вправ, робота з термінологічною базою даних, ознайомлення з особливостями роботи термінолога.
2/2	Term Structure and Ways of Its Formation	Володіти теоретичною інформацією щодо структури термінів та вміти застосовувати її на практиці. Розрізняти терміни у залежності від ступеня вмотивованості. Знати шляхи термінотворення та розуміти роль перекладу в поповненні термінологічної лексики.	Усне опитування, виконання вправ, робота з термінологічною базою даних, ознайомлення з особливостями роботи термінолога.
2/2	Identification of Terms and Their Extraction	Знати основні рекомендації щодо ідентифікації та відбору термінів. Розуміти необхідність гармонізації	Усне опитування, виконання вправ, робота з

		концептів та термінів а також їх систем. Володіти теоретичною інформацією щодо підходів до формування термінологічних баз та вміти застосовувати їх на практиці.	термінологічною базою даних, ознайомлення з особливостями роботи термінолога, кейс.
2/2	Term Translation Methods	Володіти основними прийомами перекладу термінів.	Усне опитування, виконання вправ, робота з термінологічною базою даних, ознайомлення з особливостями роботи термінолога.
2/2	Terminology Management	Знати суть поняття «управління термінологією» та усі аспекти цього процесу. Володіти інформацією щодо ролі термінологів, перекладачів та експертів. Розуміти важливість контролю якості роботи з термінологією та знати шляхи його забезпечення у процесі роботи з термінами.	Усне опитування, виконання вправ, робота з термінологічною базою даних, ознайомлення з особливостями роботи термінолога.
2/2	Terminological Databases	Знати сучасні термінологічні бази України та світу. Вміти працювати із ними.	Підготовка презентації, усне опитування, виконання вправ, робота з термінологічною базою даних, ознайомлення з особливостями роботи термінолога.

ІНДЕКС МАТРИЦІ ОП	ПРОГРАМНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ
ІК	здатність розв'язувати складні задачі і проблеми під час професійної діяльності у галузі лінгвістики та перекладу, які вимагають достатнього інтелектуального потенціалу, а також поглибленого рівня знань та вмінь інноваційного характеру;
ЗК 1	здатність до узагальнень, абстрактного мислення, поєднання аналізу та синтезу для розуміння процесів та явищ у галузях лінгвістики та перекладу, уміння чітко встановлювати причинно-наслідкові зв'язки;
ЗК 2	здатність формулювати нові гіпотези та вирішувати наукові задачі в галузях лінгвістики, літературознавства та перекладу, підбирати відповідні методи для їх розв'язання; володіння основними поняттями й методами лінгвістичного та перекладознавчого дослідження та вміння застосовувати їх на практиці;
ФК 1	здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах, розуміти еволюційний шлях розвитку вітчизняного і світового перекладознавства;
ФК 3	здатність формувати в учнів і ЗВО уміння користуватися метамовою лінгвістики, літературознавства та перекладу, виконувати передбачені навчальними програмами види мовних розборів, аналіз художнього тексту;
ФК 4	здатність ефективно й компетентно брати участь у різних формах наукової комунікації (конференції, круглі столи, дискусії, наукові публікації) в галузі філології, професійно застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації: мовознавства, перекладознавства, прикладної лінгвістики, тощо;
ФК 6	здатність використовувати профільні знання в галузі перекладознавства для оцінки сучасного перекладознавчого процесу в Україні та світі, теоретико-практичних узагальнень, здатність обирати необхідну перекладацьку стратегію в залежності від жанрової приналежності тексту та ситуації, здатність до здійснення адекватного усного (послідовного та синхронного) і письмового перекладів;
ФК 8	здатність використовувати можливості мережевих програмних систем та Інтернет-ресурсів для вирішення теоретичних і практичних завдань у галузі професійної діяльності;
ПРН 1	здатність відібрати і проаналізувати попередні джерела, в яких осмислюється проблема; проектувати та здійснювати емпіричні дослідження; проявляти творчі здібності під час досліджень; використовувати набуті знання з лінгвістики та перекладознавства для вибору оптимальних шляхів аналізу різноманітного мовного матеріалу, художніх чи фольклорних творів, критичних праць; підготувати доповідь, наукову статтю;
ПРН 2	застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості наукового дослідження в конкретній філологічній

	галузі;
ПРН 3	планувати, організовувати, здійснювати і презентувати наукове теоретичне і прикладне дослідження в конкретній філологічній галузі;
ПРН 6	здатність використовувати педагогічні технології у навчально-виховному процесі; розробляти навчальні заняття відповідно до обраної технології навчання, доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань і власну точку зору на них як фахівцям, так і широкому загалу;
ПРН 8	здатність вміти, виходячи з мети спостереження та властивостей об'єкта дослідження, обирати метод і розробляти план та методику спостереження; прогнозувати вплив різних факторів на якість результату;
ПРН 9	здатність працювати з текстовою, графічною та числовою інформацією за допомогою комп'ютера; використовувати можливості мережевих програмних систем для вирішення теоретичних і практичних завдань у галузі професійної діяльності; вміння користуватися електронними словниками і спеціальними програмами; пошук методичних матеріалів для реалізації міжпредметних зв'язків.

Літературні джерела

1. Білозерська Л. П., Возненко Н. В., Радецька С. В. Термінологія та переклад. Навч. посібник для студентів філологічного напрямку підготовки. Вінниця : НОВА КНИГА, 2010. 232 с.
2. Дяков А.С., Кияк Т.Р., Куделько З.Б. Основи термінотворення : семантичні та соціолінгвістичні аспекти : монографія. Київ : КМ Academia, 2000. 216 с.
3. Карабан В. І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми. Вінниця: Нова книга, 2004. 576 с.
4. Куца О. Лексико-семантичні особливості перекладу багатокомпонентних економічних термінів. *Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка. Магістр.* Випуск № 8. Тернопіль, 2009. С. 16-19.
5. Куца О. І. Структурні особливості термінів сфери енергоефективності. *Актуальні проблеми романо-германської філології та прикладної лінгвістики.* 2016. №1-2 (11-12). С. 346–349.
6. Лотте Д. С. Некоторые принципиальные вопросы отбора и построения научно-технических терминов. М. – Л.: Изд-во Акад. наук СССР, 1941. 21 с.
7. Лотте Д. С. Основы построения научно-технической терминологии. М, 1961. 158 с.
8. Мірам Г. Є., Дайнеко В. В. Основи перекладу. К.: Ніка Центр, 2002. 242 с.
9. Міщенко А.Л. Лінгвістика фахових мов та сучасна модель науково-технічного перекладу. Вінниця : Нова Книга, 2013. 448 с.
10. Науково-технічний переклад (частина 1): навч. посіб. / Укл. О. І. Федоренко. Тернопіль: Видавництво Карп'юка, 2002. 288 с.
11. Науково-технічний переклад (частина 2): навч. посіб. / Укл. О. І. Федоренко. Тернопіль: Видавництво Карп'юка, 2002. 246 с.

12. Петрова Т. І. Науковий переклад: Конспект лекцій / Київський національний ун-т будівництва і архітектури. К.: КНУБА, 2002. 39 с.

13. Скороходько Э. Ф. Вопросы перевода английской технической литературы (перевод терминов) К.: Изд-во Киевского ун-та, 1963. 92 с.

14. Черноватий Л. М., Карабан В. І., Омелянчук О. О. Переклад англійської технічної літератури. Електричне та електронне побутове устаткування. Офісне устаткування. Комунікаційне устаткування. Виробництво та обробка металу. / За редакцією Л. М. Черноватого і В. І. Карабана. Навчальний посібник. Вінниця: Нова книга, 2006. 296 с.

15. Bassegoda E. Terminology and Language Planning: an alternative framework of practice and discourse. Amsterdam: John Benjamins B.V., 2000. 261 p.

16. Cabré M. T. Terminology: Theory, Methods and Application / edited by Juan C. Sager. Amsterdam / Philadelphia: John Benjamins Publishing Company, 1999. 249 p.

17. Faber P., Lopez-Rodriguez C. I. Terminology and Specialized Language. A Cognitive Linguistics View of Terminology and Specialized Language. Mouton, 2012. P. 9-31.

18. Montero Martínez S., Faber P. Terminological Competence in Translation. Terminology 15, no. 1. 2009. P. 88-104.

19. Neubert A. Pragmatische Aspekte der Übersetzung. Beihefte zur Zeitschrift „Fremdsprachen“. – Nr. 2, Leipzig, 1968. – 280 s.

20. Samuelsson-Brown Geoffrey A Practical Guide for Translators. Salisbury: Short Run Press Ltd. (5th edn): Fifth Edition. 201 p.

21. Snell-Hornby M. Translation Studies. An Integrated Approach. Amsterdam: John Benjamins Publishing Co, 1995. 173 p.

22. Suonuuti H. Guide to terminology. Helsinki, 2001. 46 p.

23. Sydoruk G. I. Translation Theory Foundations: Course Book. К.: KONDOR, 2009. 284 p.

24. Temmerman, R. Towards New Ways of Terminology Description. The sociocognitive approach. 2000.

25. The Translation Studies Reader / edited by Lawrence Venuti. 3rd edition. London and New York: Routledge, 2012. 546 p.

26. Eurotermbank. URL: <https://www.eurotermbank.com/>

27. IATE. URL: <https://iate.europa.eu/home>

28. Muñoz M.S. Unit I. Introduction to Terminology. URL: <http://docplayer.net/194097586-Terminology-unit-i-introduction-to-terminology-manuel-sevilla-munoz.html>

29. Reasons for studying Terminology [Electronic source] / Serena Gremontieri, Pedro Ramos // Terminology Coordination European Parliament TG GRAD. URL: <https://termcoord.eu/2017/09/reasons-for-studying-terminology/>

30. Some Important Reasons for Studying Terminology. URL: <https://terminosophyblog.wordpress.com/2017/02/02/some-important-reasons-for-studying-terminology/#:~:text=Terminology%20plays%20an%20important%20role,transmit%20the%20content%20more%20effectively.>

31. Terminology Management Do's and Don'ts. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=39JIItUkCuw&t=1330s>

32. What is terminology management? URL: <https://www.youtube.com/watch?v=ACW9VFDwmww&t=124s>

33. What is TERMINOLOGY SCIENCE? What does TERMINOLOGY SCIENCE mean? TERMINOLOGY SCIENCE meaning // [The Audiopedia](https://www.youtube.com/watch?v=bj1ym44LYnk) [Electronic source]. Access mode: <https://www.youtube.com/watch?v=bj1ym44LYnk>

Політика оцінювання

● **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

● **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволено використовувати лише під час онлайн тестування (наприклад, у програмі MOODLE).

● **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом навчання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується таким чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Теми 1-9 – обговорення теоретичного матеріалу, виконання вправ, робота з термінологічними базами даних, вивчення та обговорення особливостей роботи термінолога.	90
Презентація Теми 9	10

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
64-74	D	задовільно	
60-64	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

До силябусу додано такі матеріали:

- 1) електронний навчально-методичний комплекс.